

Posudek bakalářské práce Filipa Machače Tlumočení mezi angličtinou a českým znakovým jazykem v českém vysokoškolském prostředí (Posudek vedoucí práce)

Téma, které si Filip Machač vybral pro svou práci, z velké části vychází ze studentova osobního zájmu. Jedná se o oblast, která začíná být obecně v souvislosti s tlumočením znakového jazyka, velmi aktuální. Práce je jakousi výzkumnou sondou do jedné konkrétní tlumočnické situace. Jejím základem je kvalitativní výzkum realizovaný na podkladu strukturovaného rozhovoru s otevřenými otázkami se čtyřmi různými články tlumočnické situace: se zadavatelkami tlumočnické zakázky, slyšící přednášející, slyšícími tlumočnicemi a návštěvníky zkoumané přednášky (slyšící i neslyšící). Sběr potřebného podkladového materiálu nebyl vůbec jednoduchý (zahraniční přednášející, zaneprázdněné tlumočnice, slyšící a neslyšící respondenti), přesto se podařilo nashromáždit dostatek podkladů i v dostatečné kvalitě. A to díky trpělivosti zpracovatele textu.

Text výsledné práce je logicky strukturován. Rozhovory s respondenty, jejich navazující vyhodnocení a shrnutí jsou vystavěny na teoretickém základu, který svým rozsahem není nijak obsáhlý, ale najdeme v něm vše potřebné pro pochopení zkoumaného problému ve všech zásadních souvislostech. Práce si klade za cíl nastítnit odpovědi na hlavní výzkumnou otázku a na dílčí výzkumné otázky a poskytnout náhled na situaci v tlumočení mezi dvěma jazyky (českým znakovým jazykem a angličtinou) na českých vysokých školách. Tento cíl se bezesporu Filipu Machačovi podařilo naplnit. Vedle naznačených odpovědí jsou také velmi cenné otázky, které práce ve čtenáři vyvolává, a na které odpovědi musí hledat zpracovatelé prací budoucích.

Na celé práci velmi oceňuji přístup studenta ke zpracování tématu, a to především z pohledu člověka, který viděl text práce v jeho neuvěřitelných proměnách od prvních náčrtků až po jeho finální podobu. Filip Machač byl studentem, kterého si přeje každý vedoucí práce, spolehlivý a poctivý, avšak s otevřenou myslí a vlastním názorem.

Přesto mám k práci několik poznámek, připomínek či dotazů:

1/ Na str. 16 uvádíte, že *v současné době neexistuje žádný vzdělávací program, který by se zaměřoval na tlumočení mezi angličtinou a českým znakovým jazykem, přestože roste poptávka po tlumočnicích angličtiny a českého znakového jazyka, a to zejména ve vysokoškolském prostředí pro tlumočení odborných přednášek a na konferencích s mezinárodní účastí*. Jsou nějaké aktuální náznaky, že by se v tomto ohledu mohlo něco změnit (na národní či evropské úrovni)?

2/ Tlumočnicků zajišťující tlumočení mezi angličtinou a českým znakovým jazykem je stále nedostatek. Shrňte základní důvody a naznačte, jak tuto situaci do budoucna řešit (jak také případně motivovat zájemce o působení v této oblasti).

3/ Jaké může být zapojení neslyšících tlumočnicků do tlumočení mezi angličtinou a českým znakovým jazykem (v jakékoliv fázi: příprava, samotná realizace, či reflexe tlumočnického výkonu)?

4/ Pokud shrnete hodnocení kvality tlumočení zkoumané tlumočnické situace z pohledu neslyšících účastníků přednášky a samotných tlumočnicků, v čem se hodnocení shodují a v čem se naopak významně odlišují?

5/ Na str. 66 zmiňujete, že *je potřebné bezpochyby zjišťovat a neustále monitorovat spokojenost neslyšících klientů s tlumočením všeobecně i s tlumočením mezi cizím mluveným jazykem a českým znakovým jazykem*. Mohl byste navrhnout účinné nástroje pro toto hodnocení (z vlastní zkušenosti, příp. na základě příkladů dobré praxe ze zahraničí)?

Vzhledem k tomu, že student úkol splnil, jde navíc o práci zajímavou, zpracovanou na velmi slušné jazykové úrovni, a pro tlumočnickou praxi přínosnou, a mohu ji tedy doporučit k obhajobě. Pokud Filip Machač svou práci uspokojivě obhájí, navrhuji klasifikaci stupněm „výborně“.

Mgr. Naďa Hynková Dingová, Ph.D. Ústav jazyků a komunikace neslyšících Filozofická fakulta UK
Praha

V Praze 25. ledna 2018